

ПЧЕЛЦА



2014. XPTOM

A. K. K. K.



КОННИКЪ.

Здравъ, сърдцать
и крилатъ
Ти си, коньо мой!
Прѣдъ зори
Прѣзъ гори
Карай, не се бой!

Всѣки часъ
Тебе азъ
Ще те зобя, знай,
Хопъ, хопъ, хопъ!
Днесъ въ галопъ,
Припкай, не се май!



Год. II.

Редакторъ: М. Д. Николовъ.

Кн. 2

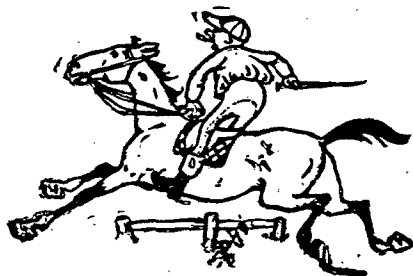
Младъ юнакъ.

Коня яха въ равна друма
Коня доралия,
И на коня тихомъ дума
Младъ юнакъ делия.

— Бѣгай, коньо, тебъ се моля,
Бѣгай съ всичка сила,
Че ме чака менъ отколъ
Мойта майка мила.

— Денемъ-нощемъ мене чака,
Чака да ме зърне, —
За утѣха синъ — юнака
Нѣжно да прѣгърне.

Тр. Симеоновъ.





Л. Толстой.

По половинка.

Пжтували веднажъ едно момиченце и едно момченце съ файтонъ до село. Момиченцето било на петъ години, а момченцето на шестъ. Тѣ биле братовчеди, — майкитѣ имъ биле двѣ сестри. Въ селото колелото на файтона се счупило, та тѣ слѣзли въ близката селска кжща да почакатъ, докато поправятъ колелото.

— Я да си закусите докато стоите, — рекла слугинята, която пжтувала заедно съ тѣхъ. И тя разтвори гольмия куфаръ, извадила бѣла покривка за масата, която стопанката набързо почистила, и наслагала по нея хлѣбъ, масло и млѣко.

Двѣтѣ братовчеди заогледвали стаята, стопанката и дѣцата ѝ: едно босо и рошаво момиченце и друго почти голо момченце. А тамъ на пейката малко пеленаче се надувало отъ плачъ за майка си.

— Хайде, елате, де! — извика пакъ слугинята, но дѣцата не се мръдвали. Свѣтланка, тѣй се казвало момиченцето, се загледала въ босоногого селянче и не отдѣляла очи отъ него. Тя никога не е виждала такива скжсани дрехи, такива кални крака и мръсни лица. А Петю, момченцето, гледалъ ту братовчедката си, ту селянчетата и не знаелъ какво да прави — да плаче ли, или да се смѣе.

— Защо плаче това дѣтенце? — запитала Свѣтланка селянката.



- Иска да яде, — казала ѝ тя.
 - Че дайте му да яде, да не плаче!
 - Да му дадемъ, но като нѣма!
 - Хайде, елате де! — повтаряла все слугинята. —
- Ха, вървете, че млѣкото ви изстина!
- Дѣцата доближили до масата, но не взели нищо.
- Право ли е това? — извикала Свѣтланка, като посочила съ прѣстъ селянката.
 - Кое? — попитала слугинята.
 - Азъ да пия млѣко, а това дѣтенце да нѣма?
 - Отъ дѣ да зная. Не е наша работа. Я си закусете вие!
 - Не искамъ! — казала Свѣтланка.
 - И азъ не искамъ! — казалъ Петю.
 - Дай го на дѣтенцето! — казала Свѣтланка.
 - Хайде, стига сте приказвали! — Пийте, докато не е изстинало млѣкото ви! — извикала слугинята.
 - Нѣма, нѣма да пия, — завикала Свѣтланка. —
- И у дома нѣма да пия, ако не му дамешъ!
- Яжте вие по-напрѣдъ, че послѣ на него.
 - Нѣма да ямъ, докато не му дамешъ! — казалъ и Петю.
 - Глупости! — казала слугинята. Вие ли ще оправяте свѣта? Комуто Богъ далъ, ще яде, комуто не — нѣма.
 - Защо на тѣхъ не далъ? — казала Свѣтланка.
 - То не е наша работа. Така Богъ искалъ, така направилъ, казала слугинята и налѣла въ една чашка малко млѣко и го дала на селянката за малкото дѣте. То изпило млѣкото и отишло, но Петю и Свѣтланка пакъ не искали да ядатъ.
 - Богъ искалъ така! . . . думала си Свѣтланка.
 - Защо искалъ така? . . .
 - Не е хубаво да се приказва така, — казала слугинята. — Ще кажа на баща ти.
 - Кажй! — казала Свѣтланка. Азъ казахъ, че не трѣбва така да бжде.
 - Кое не трѣбва така да бжде?
 - Едни да иматъ много, а други — нищо.
 - Може Той нарочно. . . казалъ Петю.
 - Не. . . Нѣма ни да ямъ, ни да пия! . . .

Изведнажъ задъ печката се чулъ хрипливъ гласъ и слабо кашляне:

— Ехъ, дѣца, дѣца, хубави сте вие, но не приказвате хубаво!

И пакъ се закашлялъ. Дѣцата доближили до печката и видѣли, че до нея седи бѣлобрадъ старецъ.

— Богъ не е лошъ, дѣца. Богъ е добъръ. Той всички обича. Той не е виновенъ, гдѣто едни ядатъ баници съ масло и млѣко, а други гладни ходятъ. Той не е направилъ това, а хората. А тѣ сж го направили, защото сж забравили Бога. Забравили сж, че всички сж чловѣци, че всички трѣбва да живѣятъ,

— А какво трѣбва да направятъ за да иматъ всички? попита Свѣтланка.

— Какво да направятъ? Да направятъ, каквото Богъ заповѣдва: да дѣлятъ всичко по равно, по половинка.

— Какво, какво? попиталъ Петю.

— Богъ казва всичко да дѣлятъ по половинка.

— Да, и азъ, като порастна голѣмъ, всичко ще дѣля по половинка.

— И азъ, добавила Свѣтланка.

— Азъ по-напрѣдъ казахъ, казалъ Петю, и тѣй ще направя, че да нѣма бѣдни на свѣта.

— Е, стига, стига сте бѣбрели! казала имъ слугинята. Ха, елате сега яжте!

— Нѣма, нѣма, нѣма да ядемъ! съ единъ гласъ извикали дѣцата, а като порастемъ всичко, ще направимъ.

— Браво, дѣца! извикалъ старецътъ и той се засмѣялъ, че се показали двата му жѣба въ устата. Но азъ нѣма да съмъ живъ да ви видя. Нека Богъ ви помага!

— Каквото искатъ да ни направятъ, казала Свѣтланка, но ние ще го направимъ.

— Ще го направимъ! потвърдилъ Петю.

— Хубаво, хубаво! повторилъ старецътъ и пакъ се закашлялъ. Гледайте само да не забравите!

— Не, нѣма да забравимъ!

Файтонджиятъ съобшилъ, че колелото е поправено и дѣцата тръгнали.

А дали сж изпълнили обѣщанието си, вие сами виждате.

Прѣв. М. Д. Николовъ.



Буенъ вѣтъръ вѣе. . . .

Буенъ вѣтъръ вѣе,
Тѣжна пѣсенъ пѣе
На ширъ по поляни,
Горѣ по балкани.

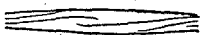
Буенъ вѣтъръ вѣе,
Плаче и лудѣе
Ниско надъ морето,
Стига и небето.

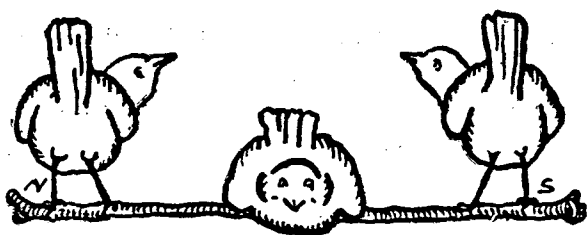
Буенъ вѣтъръ вѣе,
Бърза да разсѣе
И сълзи сирашки,
И тегла бѣдняшки.

Буенъ вѣтъръ вѣе,
Ядно намъ се смѣе,
Зжби се и мѣта
Татъкъ низъ полята

Духа той бѣснѣе,
Плаче и се смѣе,
Ту съсъ вой лудува,
Ту пѣкъ забушува. . . .

Н. Монецъ.





Чуй, мамо!..

„Чуй, мамо, камбанитѣ биятъ, кого ли зоватъ?

„Защо ли съ байряци градътъ се обкича—

„И мало, голѣмо къмъ черквата тича?..“

„Защо ли, мой сине?..—защото сразенъ е врагътъ!..“

Редятъ се и капятъ сълзитѣ безспирно, безчетъ... .

„Да чакамъ ли, Боже, азъ вече съ надежда?“

Дѣтето омилно въ очи я поглежда:

„Защо си, бе мамо, тъй тжжна, печална на гледъ?“..

То тихо попитва, а майка му въ горестъ ридай:

„Мой сине, ти чувашъ камбаната бие... .

„Кажи ми, сълзитѣ какъ ази бихъ могла да скрия?—

„Вечъ татко ти нѣмашъ... . И гроба му гдѣ е? —

Богъ знай! . . .

„Такъвъ ни животъ, намъ сждбата и Богъ отреди,

„Да бждемъ сираци и въ нашата хижа

„Другарка да бжде намъ черната грижа —

„Теглото и много тъй още спжтници, бѣди!..“

„Ахъ, татко!.. Що казвашъ?— туй вѣрно, мамо, и какъ?..“

— „Въвв боя при Одринъ за правдата свята

„Той падналъ е мъртавъ сваленъ на земята... .

„Но падналъ е вече и нашия, върлия врагъ! . . .“

И майка му съ сълзи го нѣжно прѣгърна:

„Растни ти, мой сине, бжди ми отмяна

„Въ страната тамъ робска въвв кърви обляна—

„Свобода ще има и слънце привѣтно ще грѣй!..“

„Паднаха тамъ много... борци и юнаци безчетъ ...

„Мой сине, да кажемъ ний вѣчна имъ память,

„Прѣдъ тѣхната смѣлость днесъ всички се кланятъ
„И тѣхната слава се носи по цѣлия свѣтъ“ ...

„И тѣхната храбрость—поука за всички навѣкъ,

„Мой сине, за мене едничка утѣха —

„Надежда и слънце подъ нашата стрѣха —

„Расти ти, стани като татка си храбръ човѣкъ“... .

„И катъ него за братство и миръ се бори,

„Когато трѣбата и тебе повика,

„Ти първи бжди въвъ борбата велика —

„И храбро бори се, мой сине, и славно умри!

„И нека най-сетнѣ на врѣдъ по земята — любовъ

„И миръ зацарува, народъ съсъ народа

„Катъ братя да бждатъ, да има свобода

„За всички, и радость, и щастье во вѣки вѣковъ!“

„Чуй, мамо, камбанитѣ биятъ, кого ли зоватъ?

„Защо ли съ байряци градътъ се обкича

„И мало, голѣмо къмъ черквата тича? —

„Защо ли, мой, сине?—защото сразенъ е врагътъ“!..

1913 г.

Ярославъ Снѣжинъ.





Капчици сълзи.

Когато за пръв път малкото русокосо момиченце погледна прѣзъ прозореца, то извика отъ радостъ: тамъ долу тъкмо подъ прозореца се простираше обширна градина. Величествени дървета издигаха клоне нагорѣ, сѣкашъ се надпрѣварваха да достигнатъ тичащето въ небесата облаче. Между грамаднитѣ имъ стѣбла се овиваха пълзящи трѣви, които покриваха градината съ вѣчно зеленъ вѣнецъ.

Далече, нѣкъдѣ между зеленината блѣснаха водитѣ на бистрото езеро, по брѣговетѣ на което цвѣтѣха разнообразни цвѣта Лалета, шибой, момина сълза, незабравки, рози и хиляди други невиджани цвѣта прѣскаха благоухание и шѣшнеха галеното си сутришно „здравѣйте“ !

Малкото момиченце не снемаше очи отъ цвѣтията. Погледа му бѣгаше отъ цвѣте на цвѣте и мислено думички чальовни имъ думаше. . . .

Но тамъ, кждѣто водитѣ на езерото започваха да се изтичатъ, кждѣто студениѣ езерни води ставаха на бързо поточе и съ тайнственъ шепотъ се промѣк-ваха между разкошната зеленина, тамъ издигаше своята червено-алена главица разкошна роза. Гордо трѣпкаха кърваво-червениѣ ѣ листца, по които се гонѣше сутрешния ароматъ.

Момиченцето заприпка къмъ розата. И тъкмо когато първия слънчевъ лжчъ трѣпна по кървавитѣ ѣ листца, то поиска да сложи по алената ѣ главица,

своята горѣщо любяща цѣлувка. Но още не протѣгнало устни и кракътъ му се плѣзна по трѣвата къмъ езерото. Единъ ужасенъ викъ и студениятѣ води обгърнаха русокосото момиченце. Водитѣ изплѣснаха, разпрѣснаха се, зашушнаха и слѣдъ мигъ отново се омириха. Езерото стана пакъ тихо и спокойно.

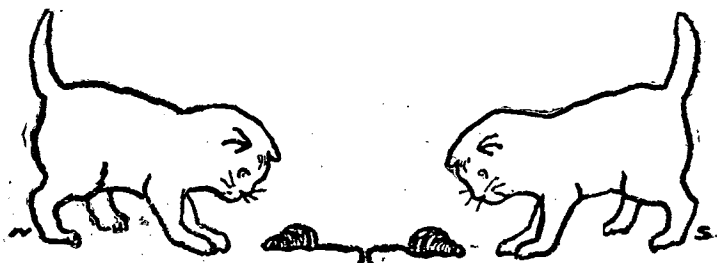
Цвѣтията трѣпнаха, наведоха глави поразени и съ безмълвенъ шепотъ заплакаха за русокосото момиченце.

И когато надигнаха кичаститѣ си главици, по тѣхнитѣ красиви листа блѣскаха хиляди бисерни капчици сълзи. сълзи отъ непрѣжалени тѣги.

И винаги, прѣди слънчевитѣ лжчи да трѣпнатъ по листата на трѣвитѣ и цвѣтията, по тѣхъ блѣщятъ хиляди капчици сълзи, които чакатъ слънчевитѣ лжчи за да ги изсушатъ, за да блѣснатъ отново на утрото. пакъ. . .

Ст. Чешмеджиевъ.





Сждбата на бѣдняка.

(По Колцова)

Тежъкъ е живота
Все при чужди хора;
И горчивъ е хлѣба,
Яденъ слѣдъ умора.

Тамъ безслѣдно гинатъ
Чувствата най свѣти;
А думитъ волни —
тѣ сж непознати!

Озарятъ душата
Тамъ надежди нови,
Ала зла насмѣшка
Мигомъ ги отрови, —

Отъ небето ясно
Слънцето се крие,
И тъма безкрайна
Цѣли свѣтъ покриве, —

Па сѣдишъ, погледашъ,
Мислишъ и страдаешъ;
Прокълнешъ сждбата,
Горко заридашъ!

Цоцо.





Сърдитиятъ Павелчо.

Нашиятъ Павелчо е много мързеливо момче! . . .
Сутринъ, щомъ се пробуди, отваря очитъ си и за-
виква сестра си:

— Лизо! Ела при мене!

И Лиза, по-възрастната му сестра, се затичва при
него, помага му да стане, да се омие, да се облѣче и
му подава шапката. А Павелчо само се сърди: Това
не е така, онова не е така.

Порастна Лиза, почна да ходи на училище и живота
на Павелча се промѣни.

Сутринъ, щомъ се пробуди, завиква сестра си.
Обаче, майка му се обажда:

— Лиза отиде на училище. Тя не е тукъ. . . . ,
Облѣчи се самъ! . . .

Павелчо заплаква, почва да се сърди. И какво да
прави, когато знае, че самъ не може да стане отъ ле-
гло то си, не умѣе да се омие. И какъ ще се облѣче,
когато не знае и това? . . .

— Да, мама по нѣкога ми помага, но тя е заета съ къщна работа. . . .

Павелчо седи, седи на кревата си и най послѣ, като види, че никой не ще му помогне, рѣшава самъ да се облѣче.

И облича се самъ, обува се самъ, и омива се самъ — всичко, както е потребно, самъ направя. . . .

Тѣй е най-добрѣ, Павелчо: Надѣвай се повече на себе си и всѣкога ще сполучишъ!

Прѣвелъ: С. С-новъ.





Ч. Н. Чендовъ.

Наводнение.

(Разказва едно момче).

(Продължение)

7. Добитъкът и хора се давятъ.

Недалечъ отъ насъ, на разстояние 510 метра, се образува бързотечение. Тамъ, като че ли бѣ сръдата на коритото на рѣката. Тя събаряше здания, дървета, кжщи. Съ лудостъ отнисаше всичко, що сръщнеше на пътя си. Ние съ страхъ и трепетъ наблюдавахме всички тия ужасии на стихията.

Отдалечъ се чуватъ писъци на хора. Тѣ приближаваха къмъ насъ. Всички съ притаенъ джхъ обръщаме погледитѣ си къмъ тамъ. И какво да видимъ? Стихията влачи цѣла кжща, а върху, покрива ѝ цѣло сѣмейство. То викаше за помощъ, но никой не отиваше да имъ помогне. Никой не се рѣшаваше на явна смъртъ.

Водата ги носѣще право къмъ насъ. И, когато приближиха, за щастие, покрива се закачи о нашето дърво и се спрѣ.

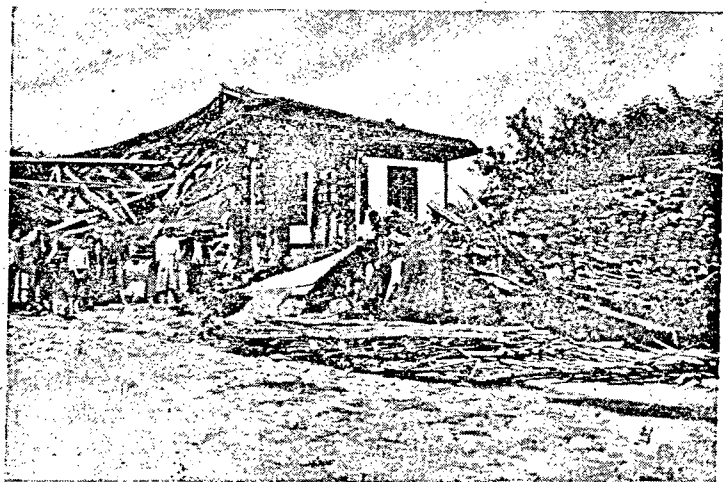
— Да имъ помогнемъ! — извика нѣкой отъ дървото.

И веднага двама си свързаха пояситѣ и ги спуснаха къмъ давящитѣ се. Тѣ хванаха пояса, вързаха жената и нея я задърпахме къмъ насъ. Съ общи усилия довлѣкохме жената на дървото и я спасихме.

Сега да се спасятъ и останалитѣ, но току-що хвърлиха пояса, покрива рухна, дигна се прахъ и всичко се изгуби въ мѣтнитѣ води.

Спасената жена викаше, плачеше и си скубѣше оситѣ отъ отчаяние. Нещастната! . . .

Водата влачеше греди, покжщина, добитѣкъ. А дъждътъ валѣше като изъ ржавѣ.



8. Водата намалѣва.

Мръкна се. Ние се готвѣхме да ношуваме, като птицитѣ, на дървото.

— Водата като че ли намалѣ, се обади нѣкой.

Всички вперихме погледи надолу. Дѣйствително, водата бѣ малко спаднала и дъждътъ поутихна. Радостъ обзе всички. Водата постепенно намаляваше. Слѣдъ 1—2 часа тя вече се отече отъ всичкитѣ мѣста и течеше само въ най-низкитѣ. Ние слѣзохме отъ дървото и влѣзохме въ най-близката къща. Тя бѣ пълна съ тиня. Татко и другитѣ мъже се заловиха да чистятъ тинята, накладоха огънь на огнището за да се изсушимъ и слѣдъ малко ние, дѣцата, сме заспали.



9. На другия день.

Съмна се.

Боже, нима този е нашия хубавъ градъ? Повечето отъ зданията му полусъборени, тия край рѣката отвлѣчени, магазини отнесени и наводнени, стокитѣ имъ отвлѣчени или измокрени; читалищната библиотека, събрана отъ турско врѣме, почти унищожена.

Изъ улицитѣ тичатъ като луди мъже, жени, дѣца и търсятъ близкитѣ си. Кому братъ нѣма, кому сестра, кому баща, майка, дѣте...

Кжшитѣ имъ съборени и полуголи скитатъ изъ улицитѣ, надзъртатъ подъ развалинитѣ и търсятъ...

Ужасы...

Почувства се нужда отъ хлѣбъ, защото и брашненитѣ складове бѣха пострадали. А нѣмаше какъ да се съобщи на околнитѣ градове: Шуменъ, Разградъ, Попово, Османъ-Пазаръ, защото телеграфната линия бѣше съборена, желѣзнопътната — поврѣдена. До обѣдъ поправиха първата и разгласиха изъ цѣлата страна за грозната участъ на града ни.

На 8. юний пристигна хлѣбъ отъ околнитѣ градове и го раздадоха на пострадалото население.





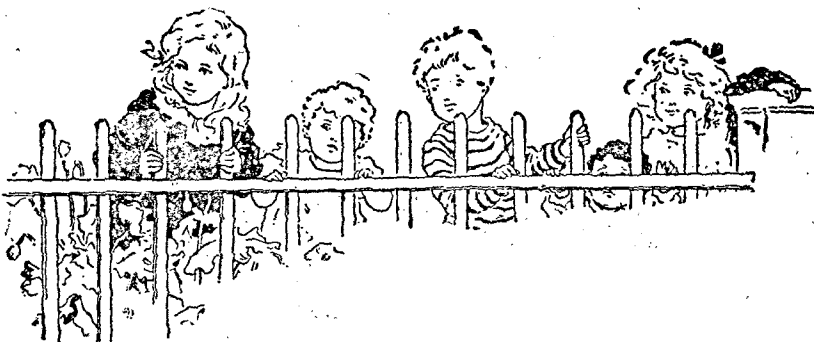
Весела парзалка.

Падай, снѣжко,
Колко щѣшъ —
Нѣма, нѣма
Насъ да спрѣшъ!

Ще летиме
Лий до мракъ,
Че ледътъ е
Още жакъ!

Мръкне ли се —
Ехъ, тогазъ
Ще се върнемъ.
Чакъ у насъ.

Ще ни срѣщнатъ.
Тамо съ чай,
Я съ гълчава...
Кой знай, кой знай!...
ц.



ОТКРИВА СЕ ПОДПСКА
ЗА ДВУСЕДМИЧНОТО ДЪТСКО СПИСАНИЕ

„ПЧЕЛИЦА“

гол. II — 1915 год.

Редакторъ: М. Д. Никодовъ.

Прѣзъ втората си година „ПЧЕЛИЦА“ ще продължава да буди умътъ и сърцето на малкитѣ си читатели.

„ПЧЕЛИЦА“ ще запознава дѣцата съ всички прояви на всѣкидневния животъ. Тя ще ги учи на самодѣйностъ, трудъ и любовъ къмъ природата.

Прѣзъ втората година „ПЧЕЛИЦА“ ще даде на абонатитѣ си: 20 книжки съ отбрано съдържание и съ художествени илюстрации отъ специаленъ художникъ.

10 в. „Лястовичка“

1 развоенъ цвѣтенъ календаръ.

5 картинки изъ „освободителната война“. Изобщо „ПЧЕЛИЦА“ ще бѣде единственото у насъ дѣтско списание.

Въ „ПЧЕЛИЦА“ сътрудничатъ всички наши писатели и поети изъ дѣтската литература.

На настоятелитѣ се прави 10 на сто отстъпъ.

Абонаментъ 2-50 лв. прѣдплатени.

Абонирането става чрѣзъ всѣка телеграфо-пощенска станция, или направо въ редакцията София.

Адресъ: Редакция на сп. „ПЧЕЛИЦА“, Хр. Трънковъ, София, булевардъ Дондуковъ, 61.

Трета книжка ще се изпратя само на прѣдплатилитѣ.